

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

18 octobre 2012

PROJET DE LOI
modifiant le Code de la taxe
sur la valeur ajoutée (II)BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

18 oktober 2012

WETSONTWERP
tot wijziging van het Wetboek van
de belasting over de toegevoegde waarde (II)

SOMMAIRE

Pages

1. Résumé	3
2. Exposé des motifs	4
3. Avant-projet	7
4. Avis du Conseil d'État.....	8
5. Projet de loi.....	9
6. Annexes.....	11

INHOUD

Blz.

1. Samenvatting.....	3
2. Memorie van toelichting	4
3. Voorontwerp	7
4. Advies van de Raad van State	8
5. Wetsontwerp.....	9
6. Bijlagen.....	11

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 18 octobre 2012.

Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 18 octobre 2012.

De regering heeft dit wetsontwerp op 18 oktober 2012 ingediend.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 18 oktober 2012 door de Kamer ontvangen.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie	
PS	:	Parti Socialiste	
MR	:	Mouvement Réformateur	
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams	
sp.a	:	socialistische partij anders	
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen	
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten	
VB	:	Vlaams Belang	
cdH	:	centre démocrate Humaniste	
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones	
LDD	:	Lijst Dedecker	
MLD	:	Mouvement pour la Liberté et la Démocratie	

<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>	
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Questions et Réponses écrites	QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Séance plénière	PLEN:	Plenum
COM:	Réunion de commission	COM:	Commissievergadering
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

*Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
e-mail : publications@lachambre.be*

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

*Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be*

RÉSUMÉ

Le présent projet de loi transpose en droit fiscal interne l'article 4 de la directive 2008/8/CE du Conseil du 12 février 2008 modifiant la directive 2006/112/CE en ce qui concerne le lieu des prestations de services.

L'article 4 précité de la directive 2008/8/CE remplace l'article 56, paragraphe 2, de la directive 2006/112/CE et modifie ainsi la règle de localisation de la prestation de services de location autre que de courte durée d'un moyen de transport fournie à un preneur non-assujetti.

À partir du 1er janvier 2013, la prestation de services susvisée sera localisée non plus à l'endroit où est établi le prestataire mais à l'endroit où le preneur non-assujetti est établi ou a son domicile ou sa résidence habituelle. Cette règle est en fait déjà d'application lorsqu'une telle prestation de services est fournie à un preneur assujetti.

L'article 56, paragraphe 2, précité, prévoit toutefois une exception à la règle susmentionnée en ce qui concerne la location autre que de courte durée d'un bateau de plaisance. Une telle prestation de services se situe à l'endroit où le bateau est effectivement mis à la disposition du preneur lorsque cette prestation de services est effectivement fournie par le prestataire à partir du siège de son activité économique ou d'un établissement stable situé à l'endroit de la mise à disposition effective du bien au preneur, en d'autres termes, situé sur le territoire du même État membre.

Les dispositions susmentionnées font l'objet de l'article 21bis, § 2, 7^obis, nouveau, et 7^oter, nouveau, du Code de la TVA.

L'article 4 de la directive 2008/8/CE doit être transposé en droit interne avec effet au 1er janvier 2013.

SAMENVATTING

Onderhavig wetsontwerp zet artikel 4 van de richtlijn 2008/8/EG van de Raad van 12 februari 2008 tot wijziging van richtlijn 2006/112/EG wat betreft de plaats van een dienst om in intern fiscaal recht.

Het voormeld artikel 4 van de richtlijn 2008/8/EG vervangt artikel 56, lid 2, van de richtlijn 2006/112/EG en wijzigt aldus de regel voor de plaatsbepaling van de verhuur van een vervoermiddel anders dan op korte termijn aan een niet-belastingplichtige ontvanger.

Vanaf 1 januari 2013 zal bovenbedoelde dienst niet meer plaatsvinden daar waar de dienstverrichter is gevestigd, maar daar waar de niet-belastingplichtige ontvanger is gevestigd of zijn woonplaats of gebruikelijke verblijfplaats heeft. Deze regel is in feite reeds van toepassing wanneer een dergelijke dienst aan een belastingplichtige ontvanger wordt verstrekt.

Het voormeld artikel 56, lid 2, voorziet evenwel in een uitzondering op voormelde regel wat de verhuur anders dan op korte termijn van een pleziervaartuig betreft. Dergelijke dienst vindt plaats daar waar het vaartuig daadwerkelijk ter beschikking van de ontvanger wordt gesteld, indien deze dienst daadwerkelijk door de dienstverrichter wordt verricht vanuit de zetel van zijn economische activiteit of een vaste inrichting, gevestigd op de plaats van de daadwerkelijke terbeschikkingstelling van het goed aan de ontvanger, met andere woorden, op het grondgebied van dezelfde lidstaat.

De voormelde bepalingen maken het voorwerp uit van artikel 21bis, § 2, 7^obis, nieuw, en 7^oter, nieuw, van het Btw-Wetboek.

Artikel 4 van de richtlijn 2008/8/EG moet in intern recht worden omgezet met uitwerking op 1 januari 2013.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi que le gouvernement a l'honneur de soumettre à votre approbation a pour objet de transposer, pour partie, avec effet au 1er janvier 2013, la directive 2008/8/CE du Conseil du 12 février 2008 modifiant la directive 2006/112/CE en ce qui concerne le lieu des prestations de services (JOCE L 44 du 20 février 2008).

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Procédure parlementaire d'adoption du projet

Article 1er

Conformément à l'article 83 de la Constitution, cet article précise que le projet concerne une matière fiscale visée à l'article 78 de la Constitution.

Portée des dispositions nouvelles

Art. 2

Cet article fait état précisément de ce que le présent projet découle de l'article 4 de la directive 2008/8/CE du Conseil du 12 février 2008 modifiant la directive 2006/112/CE en ce qui concerne le lieu des prestations de services.

Prestations de location, autre que de courte durée, d'un moyen de transport

Art. 3

La réglementation actuelle prévoit d'une part, que les prestations de services de location autre que de courte durée d'un moyen de transport fournies à un preneur assujetti (B2B) sont soumises au critère général de localisation visé à l'article 44 de la directive 2006/112/CE du Conseil du 28 novembre 2006 relative au système de taxe sur la valeur ajoutée (JOCE L 347 du 11 décembre 2006), à savoir l'endroit où le preneur assujetti est établi et d'autre part, que les prestations de services de location autre que de courte durée d'un moyen de transport fournies à un preneur non-assujetti (B2C) sont soumises à la règle générale de localisation visée à l'article 45 de la directive 2006/112/CE précitée, à savoir le lieu où le prestataire est établi.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het wetsontwerp dat de regering de eer heeft u ter goedkeuring voor te leggen voorziet met inwerkingtreding op 1 januari 2013 in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2008/8/EG van de Raad van 12 februari 2008 tot wijziging van richtlijn 2006/112/EG wat betreft de plaats van een dienst (PBEG L 44 van 20 februari 2008).

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Parlementaire procedure voor het aannemen van het ontwerp

Artikel 1

Overeenkomstig artikel 83 van de Grondwet preciseert dit artikel dat het ontwerp een fiscale aangelegenheid betreft bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Draagwijdte van de nieuwe bepalingen

Art. 2

Dit artikel verduidelijkt dat onderhavig ontwerp resulteert uit artikel 4 van richtlijn 2008/8/EG van de Raad van 12 februari 2008 tot wijziging van richtlijn 2006/112/EG wat betreft de plaats van een dienst.

Verhuur anders dan op korte termijn van een vervoermiddel

Art. 3

De huidige wetgeving bepaalt enerzijds dat de verhuur van een vervoermiddel anders dan op korte termijn aan een belastingplichtige ontvanger (B2B) onderworpen is aan de algemene regel voor de plaatsbepaling bedoeld in artikel 44 van de richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van de belasting over de toegevoegde waarde (PBEG L 347 van 11 december 2006), namelijk de plaats waar de belastingplichtige ontvanger is gevestigd; anderzijds is de verhuur van een vervoermiddel anders dan op korte termijn aan een niet-belastingplichtige ontvanger (B2C) onderworpen aan de algemene regel voor de plaatsbepaling bedoeld in artikel 45 van voornoemde richtlijn 2006/112/EG, namelijk de plaats waar de dienstverrichter is gevestigd.

À partir du 1er janvier 2013, compte tenu de l'insertion d'un paragraphe 2, nouveau, à l'article 56 de la directive 2006/112/CE, cette règle est modifiée en ce qui concerne les prestations de location autre que de courte durée d'un moyen de transport fournies à une personne non-assujettie.

L'article 21bis, § 2, 7^obis, *nouveau*, du Code de la TVA, transpose à cet effet l'alinéa 1er de l'article 56, paragraphe 2 précité en manière telle que la location, autre que la location de courte durée, d'un moyen de transport fournie à un preneur non-assujetti est localisée à l'endroit où ce preneur est établi ou a son domicile ou sa résidence habituelle.

En conséquence, pour les locations autres que de courte durée d'un moyen de transport, le critère du lieu d'établissement du preneur s'applique sans distinction, qu'il soit assujetti ou non. Les sociétés de location et de leasing de moyens de transport ne sont dès lors plus tenues de vérifier la qualité du preneur de services.

Toutefois, l'article 56, paragraphe 2, de la directive 2006/112/CE prévoit en son alinéa 2, nouveau, une exception à la règle de localisation des prestations de services de location visées en son alinéa 1er, transposée en droit belge à l'article 21bis, § 2, 7^oter, *nouveau*, du Code de la TVA. Il s'agit de la situation où un bateau de plaisance est donné en location pour une période autre que de courte durée, à un preneur non-assujetti.

Cette disposition prévoit en effet dans ce cas que le lieu d'une prestation de services de location autre que de courte durée d'un bateau de plaisance se situe à l'endroit où le bateau est effectivement mis à la disposition du preneur lorsque cette prestation de services est effectivement fournie par le prestataire à partir du siège de son activité économique ou d'un établissement stable situé à l'endroit de la mise à disposition effective du bien au preneur, en d'autres termes, situé sur le territoire du même État membre.

Conformément à l'article 40 du Règlement d'exécution (UE) n° 282/2011 du Conseil du 15 mars 2011 portant mesures d'exécution de la directive 2006/112/CE relative au système commun de taxe sur la valeur ajoutée (JOCE L 77 du 23 mars 2011), un moyen de transport est considéré comme effectivement mis à la disposition du preneur à l'endroit où ce preneur se trouve au moment où il en prend physiquement possession. La simple prise de possession juridique (signature du contrat ou la remise des clés) n'est pas en soi suffisante à cet égard.

Vanaf 1 januari 2013 wordt, rekening houdend met de invoeging van een lid 2, nieuw, in artikel 56 van richtlijn 2006/112/EG, deze regel gewijzigd voor wat de verhuur betreft anders dan op korte termijn van een vervoermiddel aan een niet-belastingplichtige.

Om deze reden zet artikel 21bis, § 2, 7^obis, *nieuw*, van het Btw-Wetboek de eerste alinea van voormeld artikel 56, lid 2 om zodat de verhuur anders dan de verhuur op korte termijn, van een vervoermiddel aan een niet-belastingplichtige ontvanger plaatsvindt daar waar deze ontvanger is gevestigd of zijn woonplaats of gebruikelijke verblijfplaats heeft.

Bijgevolg zal voor elke verhuur van een vervoermiddel anders dan op korte termijn, de regel van de plaats van vestiging van de ontvanger van toepassing zijn, zonder onderscheid of hij nu belastingplichtige is of niet. De ondernemingen die zich richten op de verhuur of de leasing van vervoermiddelen zijn dus niet langer verplicht om de hoedanigheid van de ontvanger van hun diensten te controleren.

De tweede alinea, nieuw, van artikel 56, lid 2, van richtlijn 2006/112/EG voorziet echter in een uitzondering op de plaatsbepalingsregel voor verhuur bedoeld in de eerste alinea. Deze uitzondering wordt omgezet in Belgische recht in artikel 21bis, § 2, 7^oter, *nieuw*, van het Btw-Wetboek. Het betreft het geval waarin een pleziervaartuig wordt verhuurd aan een niet-belastingplichtige ontvanger voor een periode anders dan op korte termijn.

Deze bepaling voorziet immers dat in dit geval de plaats van de verhuur anders dan op korte termijn van een pleziervaartuig zich bevindt daar waar het vaartuig daadwerkelijk ter beschikking van de ontvanger wordt gesteld, indien deze dienst daadwerkelijk door de dienstverrichter wordt verricht vanuit de zetel van zijn economische activiteit of een vaste inrichting, gevestigd op de plaats van de daadwerkelijke terbeschikkingstelling van het goed aan de ontvanger, met andere woorden, op het grondgebied van dezelfde lidstaat.

Overeenkomstig artikel 40 van de Uitvoeringsverordening (EU) nr. 282/2011 van de Raad van 15 maart 2011 houdende vaststelling van maatregelen ter uitvoering van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PBEG L 77 van 23 maart 2011) wordt een vervoermiddel aangemerkt als daadwerkelijk ter beschikking gesteld van de ontvanger op de plaats waar laatstgenoemde zich bevindt op het ogenblik dat hij het fysiek in bezit neemt. De louter juridische inbezitting (ondertekening van contract of overhandiging van de sleutels) is ter zake op zich niet voldoende.

En outre, cette prestation de location doit être effectivement fournie par le prestataire de services soit à partir du siège de son activité économique, soit à partir d'un établissement stable situé dans le même État membre que le lieu de la mise à disposition effective du bien. L'établissement stable visé doit, à cet effet, présenter un degré suffisant de permanence et une structure appropriée en termes de moyens humains et techniques lui permettant de fournir les services dont il assure la prestation conformément à l'article 11, paragraphe 2, b) du Règlement précité.

Il convient de relever à cet égard que les prestations de location autre que de courte durée d'un bateau de plaisance en l'occurrence doivent consister principalement en la négociation, l'établissement, la signature et la gestion des contrats ainsi que la mise à disposition matérielle du bateau de plaisance convenu.

À titre d'illustration, lorsqu'une entreprise X ayant établi le siège de son activité économique en Belgique donne en location pour une période autre que de courte durée un bateau de plaisance à un preneur belge non-assujéti mais que cette prestation est dans les faits fournie dans son intégralité par et à partir de son établissement stable situé à Malte et que le bateau est mis effectivement à la disposition du preneur à Malte également, le lieu de la prestation de location sera Malte (la conséquence en étant que ce sera la TVA maltaise qui sera due).

Si dans le cadre de cet exemple, l'établissement stable ne répond pas aux conditions visées à l'article 11, paragraphe 2, b), du Règlement ou qu'une autre condition d'application de la disposition n'est pas remplie, le lieu de la prestation de location serait alors la Belgique, lieu du preneur.

Entrée en vigueur

Art. 4

Conformément à l'article 7 de la directive 2008/8/CE du Conseil, les États membres sont tenus d'adopter les dispositions législatives, réglementaires et administratives nécessaires pour se conformer à l'article 4 de cette directive, avec effet au 1er janvier 2013.

Le présent article fixe ainsi au 1er janvier 2013 l'entrée en vigueur des dispositions nouvelles.

Le vice-premier ministre et ministre des Finances,

Steven VANACKERE

Bovendien moet de verhuur daadwerkelijk door de dienstverrichter worden verricht, hetzij vanuit de zetel van zijn economische activiteit, hetzij vanuit een vaste inrichting gevestigd in dezelfde lidstaat als waar de daadwerkelijke terbeschikkingstelling van het goed plaatsvindt. De hier bedoelde vaste inrichting moet hiervoor wel een voldoende mate van duurzaamheid hebben en een, wat personeel en technische middelen betreft, geschikte structuur om de door haar te verrichten diensten te kunnen verstrekken overeenkomstig artikel 11, lid 2, b) van de bovenvermelde verordening.

Er wordt in dit verband opgemerkt dat de verhuur anders dan op korte termijn van een pleziervaartuig voornamelijk moet bestaan in de onderhandeling, de opmaak, de ondertekening en het beheer van overeenkomsten alsook in de daadwerkelijke terbeschikkingstelling van het overeengekomen pleziervaartuig.

Wanneer, bij wijze van voorbeeld, een onderneming X, die de zetel van haar economische activiteit in België heeft, een pleziervaartuig verhuurt anders dan op korte termijn aan een niet-belastingplichtige Belgische ontvanger, maar deze dienst in feite in zijn geheel wordt verricht door en vanuit haar vaste inrichting in Malta en het vaartuig eveneens daadwerkelijk ter beschikking wordt gesteld aan de ontvanger in Malta, dan zal de plaats van de dienst in Malta zijn (met als gevolg dat de Maltese btw zal verschuldigd zijn).

Als in het geval van dit voorbeeld, de vaste inrichting niet beantwoordt aan de voorwaarden gesteld in artikel 11, lid 2, b), van de Verordening of wanneer een andere toepassingsvoorwaarde van de bepaling niet is vervuld, dan zou de plaats van de dienst België zijn, namelijk de plaats van de ontvanger.

Inwerkingtreding

Art. 4

Overeenkomstig artikel 7 van richtlijn 2008/8/EG van de Raad, dienen de lidstaten met ingang van 1 januari 2013 de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen en bekend te maken om aan artikel 4 van deze richtlijn te voldoen.

Dit artikel bepaalt dus dat deze nieuwe bepalingen op 1 januari 2013 in werking treden.

De vice-eersteminister en minister van Financiën,

Steven VANACKERE

AVANT-PROJET DE LOI**soumis à l'avis du Conseil d'État****Avant-projet de loi modifiant le Code de la taxe
sur la valeur ajoutée****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

La présente loi transpose l'article 4 de la directive 2008/8/CE du Conseil du 12 février 2008 modifiant la directive 2006/112/CE en ce qui concerne le lieu des prestations de services.

Art. 3

Dans l'article 21*bis*, § 2, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, inséré par la loi du 26 novembre 2009 et modifié par la loi du 29 décembre 2010, sont insérés les 7°*bis* et 7°*ter* rédigés comme suit:

"7°*bis* à l'endroit où le preneur de services est établi ou a son domicile ou sa résidence habituelle lorsque la prestation a pour objet une location autre que de courte durée d'un moyen de transport;

7°*ter* par dérogation au 7°*bis*, lorsque le moyen de transport est un bateau de plaisance, à l'endroit où le bateau est effectivement mis à la disposition du preneur lorsque la prestation de location autre que de courte durée est effectivement fournie par le prestataire à partir du siège de son activité économique ou d'un établissement stable situé à l'endroit de la mise à disposition effective du bien au preneur;"

Art. 4

La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 2013.

VOORONTWERP VAN WET**onderworpen aan het advies van de Raad van State****Voorontwerp van wet tot wijziging van het Wetboek van
de belasting over de toegevoegde waarde****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Deze wet voorziet in de omzetting van artikel 4 van richtlijn 2008/8/EG van de Raad van 12 februari 2008 tot wijziging van richtlijn 2006/112/EG wat betreft de plaats van een dienst.

Art. 3

In artikel 21*bis*, § 2, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, ingevoegd bij de wet van 26 november 2009 en gewijzigd bij de wet van 29 december 2010, worden de bepalingen onder 7°*bis* en 7°*ter* ingevoegd, luidende:

"7°*bis* de plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd of zijn woonplaats of gebruikelijke verblijfplaats heeft, indien het een verhuur anders dan op korte termijn van een vervoermiddel betreft;

7°*ter* in afwijking van 7°*bis*, wanneer het vervoermiddel een pleziervaartuig betreft, de plaats waar het vaartuig daadwerkelijk ter beschikking van de ontvanger wordt gesteld, indien de verhuur anders dan op korte termijn daadwerkelijk door de dienstverrichter wordt verricht vanuit de zetel van zijn economische activiteit of een vaste inrichting, gevestigd op de plaats van de daadwerkelijke terbeschikkingstelling van het goed aan de ontvanger;"

Art. 4

Deze wet treedt in werking op 1 januari 2013.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 51 905/1
du 20 septembre 2012

Le 30 juillet 2012, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Finances à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, prorogé jusqu'au 28 septembre 2012 sur un avant-projet de loi 'modifiant le Code de la taxe sur la valeur ajoutée'.

Le projet a été examiné par la première chambre le 20 septembre 2012. La chambre était composée de Marnix Van Damme, président de chambre, Jo Baert et Wilfried Van Vaerenbergh, conseillers d'État, Michel Tison et Lieven Denys, assesseurs, et Wim Geurts, greffier.

Le rapport a été présenté par Anja Somers, auditeur.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 20 septembre 2012.

L'avant-projet ne donne lieu à aucune observation.

Le greffier,

W. GEURTS

Le président,

M. VAN DAMME

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
Nr. 51 905/1
van 20 september 2012

Op 30 juli 2012 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Financiën verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 28 september 2012, een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'tot wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde'.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 20 september 2012. De kamer was samengesteld uit Marnix Van Damme, kamervoorzitter, Jo Baert en Wilfried Van Vaerenbergh, staatsraden, Michel Tison en Lieven Denys, assessoren, en Wim Geurts, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Anja Somers, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 20 september 2012.

Het voorontwerp geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

De griffier,

W. GEURTS

De voorzitter,

M. VAN DAMME

PROJET DE LOI

ALBERT II, ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition du vice-premier ministre et ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le vice-premier ministre et ministre des Finances est chargé de présenter en notre nom aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

La présente loi transpose l'article 4 de la directive 2008/8/CE du Conseil du 12 février 2008 modifiant la directive 2006/112/CE en ce qui concerne le lieu des prestations de services.

Art. 3

Dans l'article 21bis, § 2, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, inséré par la loi du 26 novembre 2009 et modifié par la loi du 29 décembre 2010, sont insérés les 7^{°bis} et 7^{°ter} rédigés comme suit:

"7^{°bis} à l'endroit où le preneur de services est établi ou a son domicile ou sa résidence habituelle lorsque la prestation a pour objet une location autre que de courte durée d'un moyen de transport;

7^{°ter} par dérogation au 7^{°bis}, lorsque le moyen de transport est un bateau de plaisance, à l'endroit où le bateau est effectivement mis à la disposition du preneur lorsque la prestation de location autre que de courte durée est effectivement fournie par le prestataire à partir

WETSONTWERP

ALBERT II, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van de vice-eersteminister en minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De vice-eersteminister en minister van Financiën is ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Deze wet voorziet in de omzetting van artikel 4 van richtlijn 2008/8/EG van de Raad van 12 februari 2008 tot wijziging van richtlijn 2006/112/EG wat betreft de plaats van een dienst.

Art. 3

In artikel 21bis, § 2, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, ingevoegd bij de wet van 26 november 2009 en gewijzigd bij de wet van 29 december 2010, worden de bepalingen onder 7^{°bis} en 7^{°ter} ingevoegd, luidende:

"7^{°bis} de plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd of zijn woonplaats of gebruikelijke verblijfplaats heeft, indien het een verhuur anders dan op korte termijn van een vervoermiddel betreft;

7^{°ter} in afwijking van 7^{°bis}, wanneer het vervoermiddel een pleziervaartuig betreft, de plaats waar het vaartuig daadwerkelijk ter beschikking van de ontvanger wordt gesteld, indien de verhuur anders dan op korte termijn daadwerkelijk door de dienstverrichter wordt

du siège de son activité économique ou d'un établissement stable situé à l'endroit de la mise à disposition effective du bien au preneur;”.

Art. 4

La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 2013.

Donné à Bruxelles, le 12 octobre 2012

ALBERT

PAR LE ROI:

Le vice-premier ministre et ministre des Finances,

Steven VANACKERE

verricht vanuit de zetel van zijn economische activiteit of een vaste inrichting, gevestigd op de plaats van de daadwerkelijke terbeschikkingstelling van het goed aan de ontvanger;”.

Art. 4

Deze wet treedt in werking op 1 januari 2013.

Gegeven te Brussel, 12 oktober 2012

ALBERT

VAN KONINGSWEGE:

De vice-eersteminister en minister van Financiën,

Steven VANACKERE

ANNEXES

BIJLAGEN

TEXTE DE BASE

Article 21bis

§ 1er. Le lieu des prestations de services fournies à un non assujetti est l'endroit où le prestataire a établi le siège de son activité économique. Toutefois, si ces prestations sont effectuées à partir de l'établissement stable du prestataire, qui est établi en un lieu autre que l'endroit où il a établi le siège de son activité économique, le lieu de ces prestations de services est l'endroit où cet établissement stable est situé. A défaut d'un tel siège ou d'un tel établissement stable, le lieu de ces prestations de services est l'endroit où le prestataire a son domicile ou sa résidence habituelle.

§ 2. Par dérogation au paragraphe 1er, le lieu de la prestation de services est réputé se situer:

1° à 6°;

7° à l'endroit où le moyen de transport est mis effectivement à la disposition du preneur lorsque la prestation a pour objet une location de courte durée d'un moyen de transport.

Par "location de courte durée", on entend la possession ou l'utilisation continue du moyen de transport pendant une période ne dépassant pas trente jours, et dans le cas d'un moyen de transport maritime, pendant une période ne dépassant pas nonante jours;

8° à 12°.

TEXTE DE BASE ADAPTÉ AU PROJET DE LOI

Article 21bis

§ 1er. Le lieu des prestations de services fournies à un non assujetti est l'endroit où le prestataire a établi le siège de son activité économique. Toutefois, si ces prestations sont effectuées à partir de l'établissement stable du prestataire, qui est établi en un lieu autre que l'endroit où il a établi le siège de son activité économique, le lieu de ces prestations de services est l'endroit où cet établissement stable est situé. A défaut d'un tel siège ou d'un tel établissement stable, le lieu de ces prestations de services est l'endroit où le prestataire a son domicile ou sa résidence habituelle.

§ 2. Par dérogation au paragraphe 1er, le lieu de la prestation de services est réputé se situer:

1° à 6°;

7° à l'endroit où le moyen de transport est mis effectivement à la disposition du preneur lorsque la prestation a pour objet une location de courte durée d'un moyen de transport.

Par "location de courte durée", on entend la possession ou l'utilisation continue du moyen de transport pendant une période ne dépassant pas trente jours, et dans le cas d'un moyen de transport maritime, pendant une période ne dépassant pas nonante jours;

7°bis à l'endroit où le preneur de services est établi ou a son domicile ou sa résidence habituelle lorsque la prestation a pour objet une location autre que de courte durée d'un moyen de transport;

7°ter par dérogation au 7°bis, lorsque le moyen de transport est un bateau de plaisance, à l'endroit où le bateau est effectivement mis à la disposition du preneur lorsque la prestation de location autre que de courte durée est effectivement fournie par le prestataire à partir du siège de son activité économique ou d'un établissement stable situé à l'endroit de la mise à disposition effective du bien au preneur;

8° à 12°.

BASISTEKST**Artikel 21bis**

§ 1. De plaats van diensten, verricht voor een niet-belastingplichtige, is de plaats waar de dienstverrichter de zetel van zijn economische activiteit heeft gevestigd. Worden deze diensten evenwel verricht vanuit een vaste inrichting van de dienstverrichter, op een andere plaats dan die waar hij de zetel van zijn economische activiteit heeft gevestigd, dan geldt als plaats van de dienst de plaats waar deze vaste inrichting zich bevindt. Bij gebrek aan een dergelijke zetel of vaste inrichting, geldt als plaats van de dienst de woonplaats of gebruikelijke verblijfplaats van de dienstverrichter.

§ 2. In afwijking van paragraaf 1 wordt als plaats van de dienst aangemerkt:

1° tot 6°;

7° de plaats waar het vervoermiddel daadwerkelijk ter beschikking van de ontvanger wordt gesteld indien het een verhuur op korte termijn van een vervoermiddel betreft.

Onder “verhuur op korte termijn” wordt verstaan het ononderbroken bezit of gebruik van het vervoermiddel gedurende een periode van ten hoogste dertig dagen en voor schepen ten hoogste negentig dagen;

8° tot 12°.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET WETSONTWERP**Artikel 21bis**

§ 1. De plaats van diensten, verricht voor een niet-belastingplichtige, is de plaats waar de dienstverrichter de zetel van zijn economische activiteit heeft gevestigd. Worden deze diensten evenwel verricht vanuit een vaste inrichting van de dienstverrichter, op een andere plaats dan die waar hij de zetel van zijn economische activiteit heeft gevestigd, dan geldt als plaats van de dienst de plaats waar deze vaste inrichting zich bevindt. Bij gebrek aan een dergelijke zetel of vaste inrichting, geldt als plaats van de dienst de woonplaats of gebruikelijke verblijfplaats van de dienstverrichter.

§ 2. In afwijking van paragraaf 1 wordt als plaats van de dienst aangemerkt:

1° tot 6°;

7° de plaats waar het vervoermiddel daadwerkelijk ter beschikking van de ontvanger wordt gesteld indien het een verhuur op korte termijn van een vervoermiddel betreft.

Onder “verhuur op korte termijn” wordt verstaan het ononderbroken bezit of gebruik van het vervoermiddel gedurende een periode van ten hoogste dertig dagen en voor schepen ten hoogste negentig dagen;

7°bis de plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd of zijn woonplaats of gebruikelijke verblijfplaats heeft, indien het een verhuur anders dan op korte termijn van een vervoermiddel betreft;

7°ter in afwijking van 7°bis, wanneer het vervoermiddel een pleziervaartuig betreft, de plaats waar het vaartuig daadwerkelijk ter beschikking van de ontvanger wordt gesteld, indien de verhuur anders dan op korte termijn daadwerkelijk door de dienstverrichter wordt verricht vanuit de zetel van zijn economische activiteit of een vaste inrichting, gevestigd op de plaats van de daadwerkelijke terbeschikkingstelling van het goed aan de ontvanger;

8° tot 12°.

CODE DE LA TVA ADAPTÉ

Article 21bis, § 2

§ 2. Par dérogation au paragraphe 1er, le lieu de la prestation de services est réputé se situer:

(1° à 7°)

7^obis à l'endroit où le preneur de services est établi ou a son domicile ou sa résidence habituelle lorsque la prestation a pour objet une location autre que de courte durée d'un moyen de transport;

7^oter par dérogation au 7^obis, lorsque le moyen de transport est un bateau de plaisance, à l'endroit où le bateau est effectivement mis à la disposition du preneur lorsque la prestation de location autre que de courte durée est effectivement fournie par le prestataire à partir du siège de son activité économique ou d'un établissement stable situé à l'endroit de la mise à disposition effective du bien au preneur;

DIRECTIVE 2008/8/CE DU CONSEIL DU 12 FÉVRIER 2008 - ARTICLE 4

Article 56

2. Le lieu des prestations de services de location, autre que la location de courte durée, d'un moyen de transport fournies à une personne non assujettie est l'endroit où cette personne est établie ou a son domicile ou sa résidence habituelle. (*alinéa 1er*)

Toutefois, le lieu des prestations de services de location d'un bateau de plaisance, à l'exception de la location de courte durée, à une personne non assujettie est l'endroit où le bateau de plaisance est effectivement mis à la disposition du preneur, lorsque le service est effectivement fourni par le prestataire à partir du siège de son activité économique ou d'un établissement stable qui y est situé. (*alinéa 2*)

AANGEPAST BTW-WETBOEK

Artikel 21*bis*, § 2,

§ 2. In afwijking van paragraaf 1 wordt als plaats van de dienst aangemerkt:

(1° tot 7°)

7°*bis* de plaats waar de ontvanger van de dienst is gevestigd of zijn woonplaats of gebruikelijke verblijfplaats heeft, indien het een verhuur anders dan op korte termijn van een vervoermiddel betreft;

7°*ter* in afwijking van 7°*bis*, wanneer het vervoermiddel een pleziervaartuig betreft, de plaats waar het vaartuig daadwerkelijk ter beschikking van de ontvanger wordt gesteld, indien de verhuur anders dan op korte termijn daadwerkelijk door de dienstverrichter wordt verricht vanuit de zetel van zijn economische activiteit of een vaste inrichting, gevestigd op de plaats van de daadwerkelijke terbeschikkingstelling van het goed aan de ontvanger;

**RICHTLIJN 2008/8/EG VAN DE RAAD VAN
12 FEBRUARI 2008 - ARTIKEL 4**

Artikel 56

2. De plaats van andere dan kortdurende verhuur van een vervoermiddel aan een niet-belastingplichtige is de plaats waar de afnemer gevestigd is of zijn woonplaats of gebruikelijke verblijfplaats heeft. (*eerste lid*)

Niettemin is de plaats van andere dan kortdurende verhuur van een pleziervaartuig aan een niet-belastingplichtige de plaats waar het pleziervaartuig effectief ter beschikking van de afnemer wordt gesteld, indien deze dienst daadwerkelijk door de dienstverrichter wordt verricht vanuit de zetel van zijn bedrijfsuitoefening of een vaste inrichting aldaar. (*tweede lid*)